

Határozatok Tára

T-343/18. sz. ügy

(kivonatos közzététel)

**Token Corp.
kontra
Európai Bizottság**

A Törvényszék ítélete (kibővített kilencedik tanács), 2021. szeptember 29.

„Verseny – Kartellek – Az alumínium- és tantál-elektrolitkondenzátorok piaca – Az EUMSZ 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikkének megsértését megállapító határozat – Az árak összehangolása az egész EGT-ben – Kifogásközlés – 2006. évi bírságkiszabási iránymutatás – Az eladások értéke – Arányosság – Egyenlő bánásmód – A jogsértés súlya – Enyhítő körülmények”

1. *Verseny – Bírságok – Összeg – Meghatározás – A Bizottság mérlegelési jogköre – Bírsági felülvizsgálat – Az uniós bíróság korlátlan felülvizsgálati jogköre – Terjedelem – A vitatott aktus indokolásának megváltoztatása (EUMSZ 101., EUMSZ 102., EUMSZ 261. és EUMSZ 263. cikk; 1/2003 tanácsi rendelet, 31. cikk)*

(lásd: 44–48. pont)

2. *Verseny – Bírságok – Összeg – Meghatározás – Az alapösszeg megállapítása – Az eladások értékének meghatározása – Az érintett vállalkozás teljes forgalma – A jogsértés tárgyát képező árukkal elért forgalom – Mindkettő figyelembevétele – Korlátok – A jogsértéssel közvetlen vagy közvetett összefüggésben teljesített eladások értékének meghatározása (EUMSZ 101. és EUMSZ 102. cikk; 1/2003 tanácsi rendelet, 23. cikk, (2) és (3) bekezdés; 2006/C 210/02 bizottsági közlemény, 13. pont)*

(lásd: 58, 59. pont)

3. *Verseny – Bírságok – Összeg – Meghatározás – Az alapösszeg megállapítása – A jogsértés súlya – Értékelési szempontok – A Bizottságnak fenntartott mérlegelési mozgástér – Korlátok – Az arányosság elvének, valamint a büntetések és szankciók egyéniesítése elvének tiszteletben tartása (EUMSZ 101. cikk; 1/2003 tanácsi rendelet, 23. cikk, (2) és (3) bekezdés; 2006/C 210/02 bizottsági közlemény, 13. pont)*

(lásd: 60–63., 65., 66. pont)

4. *Verseny – Közigazgatási eljárás – Kifogásközlés – Előzetes jelleg – A Bizottság azon kötelezettsége, hogy a végleges határozatban kifejtse az e határozat és az előzetes értékelései között fennálló különbségeket – Hiány – A jogsértés befejezésének időpontjaként a kifogásközlés szakaszában előzetesen figyelembe vett időponttól eltérő időpontot megállapító végleges határozat – Megengedhetőség (EUMSZ 101. cikk; 1/2003 tanácsi rendelet, 27. cikk)*

(lásd: 81–85. pont)

5. *Verseny – Bírságok – Összeg – Meghatározás – Az alapösszeg megállapítása – Az eladások értékének meghatározása – Referenciaév – A jogsértés utolsó teljes éve – A jogsértésben részt vevő valamennyi vállalkozás vonatkozásában eltérő referenciaévek alkalmazása – A kartell tárgyát képező termékek értékesítésével felhagyó vállalkozás vonatkozásában más referencia-időszak alkalmazása – Megengedhetőség – Az egyenlő bánásmód elvének megsértése – Hiány (1/2003 tanácsi rendelet, 23. cikk, (3) bekezdés; 2006/C 210/02 bizottsági közlemény, 13. pont)*

(lásd: 101–104., 110–114., 116–119., 120. pont)

6. *Verseny – Bírságok – Összeg – Meghatározás – Az alapösszeg megállapítása – A jogsértés súlya – A vállalkozás jogsértésben való részvétele súlyának nem az alapösszeg megállapítása, hanem annak kiigazítása érdekében történő figyelembevétele – Megengedhetőség (EUMSZ 101. cikk; 1/2003 tanácsi rendelet, 23. cikk, (3) bekezdés; 2006/C 210/02 bizottsági közlemény, 19–22. pont)*

(lásd: 131., 132., 138., 139., 141. pont)

7. *Verseny – Bírságok – Összeg – Meghatározás – A Bizottság mérlegelési jogköre – Bíróági felülvizsgálat – Az uniós bíróság korlátlan felülvizsgálati jogköre – Terjedelem – A bírságkiszabási iránymutatás hatálya alá tartozás – Kizártság – Az egyenlő bánásmód elvének tiszteletben tartására vonatkozó kötelezettség (EUMSZ 101. cikk; 1/2003 tanácsi rendelet, 31. cikk; 2006/C 210/02 bizottsági közlemény)*

(lásd: 160–164. pont)

Összefoglalás

A Tokin Corp. (a továbbiakban: Tokin) Japánban székhellyel rendelkező társaság, amely tantál-elektrolitkondenzátorokat gyárt és értékesít. 2009. augusztus 1-jétől 2013. január 31-ig a Tokin 100%-ban a Nec Corp. tulajdonában állt.

2018. március 21-i határozatában¹ (a továbbiakban: megtámadott határozat) a Bizottság megállapította, hogy a Tokin és a Nec Corp. megsértette az EUMSZ 101. cikket azáltal, hogy olyan megállapodásokban és/vagy összehangolt magatartásokban vett részt, amelyek célja az alumínium- és tantál-elektrolitkondenzátorok szállítására vonatkozó árpolitikák összehangolása volt. E tekintetben a Bizottság megállapította a Tokin felelősségét az e kartellben 2003. január 29-től 2012. április 23-ig tartó időszakban való közvetlen részvétele miatt, valamint a Nec Corp. mint anyavállalat felelősségét a 2009. augusztus 1-jétől 2012. április 23-ig tartó időszak vonatkozásában. A megtámadott határozat egyrészt bírságot szabott ki a Tokinnal szemben a Nec Corp.-nel együttesen és egyetemlegesen, másrészt pedig egyedi bírságokat a Tokinnal, illetve a Nec Corp.-nel szemben.

Az említett bírságok összegének kiszámításakor a Bizottság a bírságkiszabási iránymutatásban² kifejtett módszert követte.

A Tokinnal szemben kiszabott bírságok kiszámítása érdekében a Bizottság úgy határozta meg az alapösszeget, hogy először is az érintett elektrolitkondenzátoroknak a jogsértésben való részvétel utolsó teljes évében történt eladásainak értékére támaszkodott, majd a 2003. január 29-től 2012. április 23-ig tartó időszaknak megfelelő időtartam vonatkozásában szorzót alkalmazott. Úgy ítélte meg, hogy az árak összehangolására irányuló horizontális megállapodások jellegüknél fogva az EUMSZ 101. cikk legsúlyosabb megsértései közé tartoznak, a Bizottság az eladások értékének a jogsértés súlya címén figyelembe veendő arányát 16%-ban állapította meg. A kiszabott bírságok kellően elrettentő jellegének biztosítása érdekében a Bizottság ezenkívül 16%-os kiegészítő összeget is alkalmazott.

Ami az alapösszeg kiigazítását illeti, a Bizottság a Tokin és a Nec Corp. esetében a bírság alapösszegét 3%-kal csökkentette azzal az indokkal, hogy bizonyos találkozókon való részvételük nem nyert bizonyítást. A 2006. évi engedékenységi közlemény³ alapján tanúsított együttműködésükért a Tokin és a Nec Corp. esetében ezenkívül 15%-kal csökkentett minden olyan bírságösszeget, amelyet egyébként velük szemben a jogsértés miatt kiszabtak volna.

A Tokin a megtámadott határozat megsemmisítése iránt keresetet indított, amelyet azonban a Törvényszék kibővített kilencedik tanácsa elutasított.

A Törvényszék álláspontja

Először is a Törvényszék elutasítja a Tokin azon jogalapját, amely egyrészt a Bizottság mérlegelési jogköre korlátainak figyelmen kívül hagyásán, másrészt pedig az arányosság elvének amiatti megsértésén alapul, hogy a Bizottság módosította a Tokinnak felrótt jogsértés befejezésének időpontját, miközben tudta, hogy e módosítás azzal a hatással jár, hogy megtöbbszörözi a releváns eladások értékét, következésképpen pedig a bírság összegét.

¹ Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikke és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás 53. cikke alkalmazására vonatkozó eljárásban (AT.40136 – „kondenzátorok” ügy) 2018. március 21-én hozott C(2018) 1768 final bizottsági határozat.

² Az 1/2003/EK rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján kiszabott bírságok megállapításáról szóló iránymutatás (HL 2006. C 210., 2. o.; a továbbiakban: 2006. évi iránymutatás).

³ A kartellügyek esetében a bírságok alóli mentességről és a bírságok csökkentéséről szóló bizottsági közlemény (HL 2006. C 298., 17. o.).

E tekintetben a Törvényszék megjegyzi, hogy a kifogásközlés szerint a Tokin 2013. december 11-ig vett részt a jogsértésben, míg a megtámadott határozatban a Bizottság azt állapította meg, hogy a szóban forgó jogsértés időtartama 2012. április 23-ig bizonyított, és hogy a Tokin ezen időpontig vett részt a jogsértésben.

Mindazonáltal, bár a kifogásközlésnek meg kell jelölnie minden olyan lényeges elemet, amelyre a Bizottság a vizsgálati eljárása során támaszkodik, e kifogásközlés olyan előkészítő dokumentumnak minősül, amelynek ténybeli és jogi megállapításai pusztán előzetes jellegűek. Következésképpen a Bizottság végleges határozatát nem lehet pusztán azzal az indokkal megsemmisíteni, hogy a kifogásközlésben megjelölt tényekből levont végleges következtetések nem egyeznek meg pontosan e tények említett kifogásközlésben foglalt előzetes értékelésével. Ezenfelül, mivel a Bizottság nem köteles fenntartani a kifogásközlésben elvégzett ténybeli, illetve jogi értékeléseket, nem kifogásolható, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban a jogsértés befejezésének időpontjaként más időpontot vett figyelembe, mint amelyet a kifogásközlésben megemlített.

Egyébiránt a Tokin nem vitatta sem a jogsértés befejezésének a megtámadott határozatban megjelölt időpontját, sem azt a körülményt, hogy a jogsértésben való részvételének utolsó teljes éve a 2011. április 1-jétől 2012. március 31-ig tartó időszaknak felel meg.

Az arányosság elvének állítólagos megsértését illetően a Törvényszék megállapítja, hogy a Tokin nem adott elő semmilyen részletes érvet az állítólagos jogsértés alátámasztására.

Másodszor a Törvényszék elutasítja a Tokin azon kifogását, amely a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének és az egyenlő bánásmód elvének amiatti megsértésén alapul, hogy a Bizottság a bírság kiszámításakor a megtámadott határozat címzettjei esetében eltérő referenciaéveket alkalmazott.

E tekintetben a Törvényszék először is megállapítja, hogy az egyenlő bánásmód elve csak akkor sérül, ha hasonló helyzeteket eltérő módon kezelnek, vagy eltérő helyzeteket ugyanolyan módon kezelnek. Ezt követően a Törvényszék megjegyzi, hogy a kiszabásra kerülő bírságok alapösszegének meghatározása érdekében a Bizottság két vállalkozás kivételével valamennyi vállalkozás esetében a 2006. évi iránymutatás 13. pontjában előírt kritériumot alkalmazta, amely értelmében ezen összeget a szóban forgó vállalkozás által a jogsértésben való részvétele utolsó teljes üzleti évében teljesített eladások értéke alapján kell meghatározni. A Törvényszék szerint az említett kritériumtól való eltérés két érintett vállalkozás esetében objektíve indokolt volt, mivel e vállalkozások a jogsértés befejezése előtt felhagytak a jogsértés tárgyát képező termékek értékesítésével, és ezért a jogsértés többi résztvevőjéhez képest eltérő helyzetben voltak. Végül a Törvényszék hangsúlyozza, hogy a Bizottság a kartell valamennyi résztvevője tekintetében külön számította ki az érintett két termék kategória, vagyis az alumínium- és a tantál-elektrolitkondenzátorok eladásainak releváns értékét.

E megállapításokra tekintettel a Törvényszék megerősíti, hogy az eladások értéke kiszámításának a Bizottság által követett módszere nem volt önkényes, és önmagában nem vezetett a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének és az egyenlő bánásmód elvének a megsértéséhez.

Harmadszor a Törvényszék elutasítja a Tokin arra alapított jogalapját is, hogy a bírság alapösszegének kiszámításakor a Bizottságnak a jogsértés súlyára vonatkozó együttható megállapításakor, nem pedig enyhítő körülményként kellett volna figyelembe vennie azt, hogy bizonyos versenyellenes találkozók nem vett részt.

E tekintetben a Törvényszék emlékeztet arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint a Bizottság valamely vállalkozás jogsértésben való részvételének relatív súlyát és az ügy sajátos körülményeit figyelembe veheti vagy az alapösszeg kiszámításakor, vagy pedig az alapösszeg enyhítő és súlyosító körülmények alapján történő kiigazításakor. Ennélfogva, a szóban forgó jogsértés valamennyi jellemzőjére figyelemmel a Bizottság azon döntése, hogy a bírság alapösszegének meghatározásakor a jogsértés súlya vonatkozásában 16%-os együtthatót alkalmaz, és enyhítő körülmény címén az alapösszeget 3%-kal csökkenti, nem sértette sem az 1/2003 rendeletet, sem pedig a személyes felelősség elvét.